

УНІВЕРСИТЕТСЬКЕ ДОСЛІДЖЕННЯ UNiDOS-18*: опитування першокурсників

У лютому 2009 року факультет соціології започаткував моніторингове опитування UNiDOS (УНіверситетське ДОСлідження), що виконується в межах навчальної практики студентів факультету один або два рази на рік. Опитувальник містить постійну (моніторингову) і змінну частини. За цей час проведено 18 хвиль дослідження. Опитування традиційно проводилось студентами третього і четвертого курсів факультету соціології під керівництвом викладачів та за підтримки керівництва Університету. В умовах дистанційного навчання у 2020-2022 роках опитування було реалізовано через онлайн-платформу LimeSurvey. У 2022 році опитування проводилось в умовах війни, ракетних обстрілів, проблем з електропостачанням та інтернет-зв'язком. Запрошення до проходження опитування розсилалися студентам електронною поштою.

У вересні 2011 р. в межах шостої хвилі UNiDOS вперше було проведено суцільне опитування першокурсників. Вісімнадцята хвиля дослідження проведена у листопаді - грудні 2022 року. В межах цієї хвилі здійснено суцільне опитування першокурсників бакалаврських освітніх програм та магістрів 1-го року навчання ОП «Медицина» більшості факультетів та інститутів Університету.

UNIDOS-18*: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка:
листопад - грудень 2022 року

ЗМІСТ

Вибіркова сукупність	3
Вступна кампанія 2022 року	5
Мотивація отримання вищої освіти та задоволеність своїм вибором / навчанням	16
Дистанційне навчання та емоційний стан студентів	22
Дозвілля та плани на майбутнє	29
Соціально-демографічний портрет першокурсників.....	33

Вибіркова сукупність

Протягом вісімнадцятої хвили дослідження було опитано 2371 студентів та студенток першого курсу освітнього ступеня «бакалавр» та магістрів 1-го року навчання за освітньою програмою «Медицина» Київського національного університету імені Тараса Шевченка (далі – Університет, КНУ). В опитуванні взяли участь студенти 19-и факультетів / інститутів¹, які навчаються за 128-а освітніми програмами².

Таблиця 1. Розподіл респондентів за факультетами / інститутами

Факультет / інститут	Кількість надісланих запрошень	Кількість отриманих відповідей	Рівень відгуку на запрошення
Географічний факультет	120	74	61,7%
Економічний факультет	467	246	52,7%
Історичний факультет	212	141	66,5%
Механіко-математичний факультет	141	84	59,6%
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	45	14	31,1%
Навчально-науковий інститут журналістики	216	81	37,5%
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	534	232	43,4%
Навчально-науковий інститут права	468	190	40,6%
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	96	51	53,1%
Навчально-науковий інститут філології	599	411	68,6%
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	245	137	55,9%
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	476	231	48,5%
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	283	139	49,1%
Факультет психології	225	123	54,7%
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	166	53	31,9%
Факультет соціології	27	20	74,1%
Фізичний факультет	68	39	57,4%
Філософський факультет	132	66	50,0%
Хімічний факультет	61	39	63,9%
Всього	4581	2371	51,8%

Рівень відгуку серед студентів першого курсу становить 51,8% від загальної кількості першокурсників у 2022-2023 навчальному році (див. *Таблицю 1*) і є дещо більшим, порівняно із минулим роком. Опитування проводилось у середовищі LimeSurvey методом адресної розсилки

¹ В аналізі не враховані Військовий інститут (ВІКНУ), Інститут високих технологій (ІВТ), Інститут Управління державної охорони України.

² До уваги не брались випадки, коли студенти не вказували освітню програму або вказували її некоректно.

UNIDOS-18*: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка:
листопад - грудень 2022 року

запрошень на електронні адреси студентів, що були надані факультетами / інститутами. Збір інформації був анонімований. Кожному студенту та студентці надсилалось запрошення. Якщо протягом 3-4 діб з відповідної адреси не надходило відповіді або відповідь була неповною, надсилалось нагадування. Максимальна кількість нагадувань, що розсилались з інтервалом у 3-4 робочі доби, становила 4. Дані було зважено за однією змінною: пропорція першокурсників факультету / інституту в загальній кількості студентів першого курсу. Подальший аналіз було здійснено на зваженому масиві даних.

Вступна кампанія 2022 року

Перейдемо до опису результатів 18-ої хвили UNiDOS, в межах якої було опитано студентів першого курсу. Розпочнемо з питань, пов'язаних зі вступом студентів у КНУ на той факультет (інститут) / спеціальність / освітню програму, де вони зараз навчаються. Насамперед, визначимо, коли вони почали обирати, куди вступати.

Як ми можемо бачити з *Таблиці 2*, 23,7% першокурсників почали думати, куди вступати, у 10 класі, 22,2% респондентів – після закінчення 11 класу. Ще 19,4% студентів почали задумуватись про вступ в 11 класі до 24.02.2022 року. Якщо дивитись у розрізі факультетів / інститутів, маємо наступне: серед студентів хімічного факультету та ННІ права найбільше було тих, хто почав обирати, куди вступати, до 9 класу включно; натомість серед студентів географічного, економічного, філософського факультетів, факультетів РЕКС та соціології найбільшою була частка тих, хто почав обирати, куди вступати, вже після 11 класу.

Таблиця 2. Коли Ви почали обирати заклад вищої освіти та / або спеціальність, де хотіли б навчатись? (%)

Факультет / інститут	До 9 класу включно	У 10 класі	У 11 класі до 24 лютого 2022 року	У 11 класі після 24 лютого 2022 року	Після закінчення 11 класу	Інше (вказіть)
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	19,3	27,7	21,8	8,4	16,0	6,7
Географічний факультет	14,5	11,3	14,5	12,9	38,7	8,1
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	0,0	18,2	45,5	9,1	27,3	0,0
Економічний факультет	13,2	21,7	18,0	18,0	28,0	1,1
Навчально-науковий інститут журналістики	26,1	26,1	29,0	5,8	7,2	5,8
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	19,7	26,1	18,1	16,0	16,5	3,7
Навчально-науковий інститут філології	14,1	25,6	18,7	14,7	23,6	3,2
Історичний факультет	13,3	26,5	15,0	15,9	23,9	5,3
Механіко-математичний факультет	9,8	19,7	27,9	18,0	21,3	3,3
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	9,3	16,3	23,3	11,6	32,6	7,0
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	10,5	27,1	22,1	16,0	20,4	3,9
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	10,2	28,7	16,7	17,6	25,0	1,9
Факультет психології	12,8	19,3	15,6	23,9	22,0	6,4
Факультет соціології	5,9	17,6	23,5	17,6	29,4	5,9

Факультет / інститут	До 9 класу включно	У 10 класі	У 11 класі до 24 лютого 2022 року	У 11 класі після 24 лютого 2022 року	Після закінчення 11 класу	Інше (вказіть)
Фізичний факультет	15,2	30,3	21,2	9,1	21,2	3,0
Філософський факультет	16,3	20,4	12,2	18,4	30,6	2,0
Хімічний факультет	38,7	16,1	16,1	9,7	16,1	3,2
Навчально-науковий інститут права	26,1	23,1	19,4	9,7	19,4	2,2
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	9,8	9,8	9,8	36,6	26,8	7,3
Всього	15,9	23,7	19,4	15,0	22,2	3,9

Тепер з'ясуємо, скільки в середньому заяв подавали першокурсники до українських ЗВО та який у них середній конкурсний бал за освітньою програмою, за якою вони навчаються. З *Таблиці 3* можна бачити, що в середньому студенти подавали 5,3 заяви до українських закладів вищої освіти. Середній конкурсний бал за освітньою програмою, за якою вони навчаються, становив 177,7. Найбільше заяв, в середньому, подавали студенти факультету інформаційних технологій, найменше – студенти ННІ «Інститут геології», хімічного факультету й ННІ публічного управління та державної служби. А «лідером» за конкурсним балом є факультет комп'ютерних наук та кібернетики – 186,5.

Таблиця 3. Кількість заяв і конкурсний бал (середнє)

Факультет / інститут	Скільки всього заяв Ви подавали під час вступної кампанії в Україні?	Вкажіть, будь ласка, Ваш конкурсний бал при вступі на освітню програму, за якою Ви зараз навчаєтесь:
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	4,3	171,2
Географічний факультет	5,3	167,1
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	4,1	162,5
Економічний факультет	5,2	183,0
Навчально-науковий інститут журналістики	4,2	177,0
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	6,0	182,1
Навчально-науковий інститут філології	5,5	179,7
Історичний факультет	4,9	176,7
Механіко-математичний факультет	4,8	182,7
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	5,0	168,3

Факультет / інститут	Скільки всього заяв Ви подавали під час вступної кампанії в Україні?	Вкажіть, будь ласка, Ваш конкурсний бал при вступі на освітню програму, за якою Ви зараз навчаєтесь:
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	6,2	180,7
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	5,5	186,5
Факультет психології	5,1	168,5
Факультет соціології	4,5	174,4
Фізичний факультет	3,7	182,0
Філософський факультет	4,9	171,2
Хімічний факультет	4,1	175,6
Навчально-науковий інститут права	5,7	176,6
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	4,1	166,3
Всього	5,3	177,7

Наступним кроком визначимо, яким пріоритетом студенти позначали заяви для освітніх програм, за якими вони зараз навчаються. Як можемо бачити, майже 70% студентів позначали заяву для освітньої програми, за якою зараз навчаються, першим пріоритетом, ще 14,5% респондентів – другим пріоритетом. Найбільший відсоток тих, хто позначав заяву для своєї освітньої програми першим пріоритетом серед студентів фізичного та хімічного факультетів, а найменший – серед студентів ННІ публічного управління та державної служби. Щодо останнього слід також звернути увагу на високий відсоток тих, хто не вказував пріоритет для заяви (33,3%); це означає, що такі студенти подавали її на контракт (див. *Таблицю 4*).

Таблиця 4. Яким пріоритетом при вступі у Вас була позначена заява для освітньої програми, за якою Ви зараз навчаєтесь? (%)

Факультет / інститут	1	2	3	4	5	Не вказував(-ла) пріоритет для даної заяви	Важко відповісти
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	69,8	12,9	2,6	5,2	6,0	0,9	2,6
Географічний факультет	57,9	19,3	7,0	10,5	3,5	0,0	1,8
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	53,8	15,4	7,7	7,7	7,7	0,0	7,7
Економічний факультет	68,6	14,9	4,3	1,1	2,7	2,7	5,9
Навчально-науковий інститут журналістики	78,0	11,9	3,4	0,0	1,7	3,4	1,7

Факультет / інститут	1	2	3	4	5	Не вказував(-ла) пріоритет для даної заяви	Важко відповісти
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	75,4	7,6	4,1	1,2	0,6	9,4	1,8
Навчально-науковий інститут філології	73,2	12,2	5,4	3,6	3,0	0,9	1,8
Історичний факультет	63,0	18,5	10,1	2,5	5,0	0,0	0,8
Механіко-математичний факультет	85,5	8,1	3,2	0,0	1,6	0,0	1,6
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	62,2	13,3	6,7	4,4	4,4	0,0	8,9
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	51,4	24,9	10,7	5,1	1,7	4,5	1,7
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	63,2	20,8	6,6	2,8	1,9	0,9	3,8
Факультет психології	62,2	23,3	3,3	3,3	1,1	3,3	3,3
Факультет соціології	55,6	27,8	11,1	0,0	5,6	0,0	0,0
Фізичний факультет	97,0	0,0	0,0	0,0	3,0	0,0	0,0
Філософський факультет	57,8	6,7	8,9	6,7	4,4	4,4	11,1
Хімічний факультет	93,5	6,5	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Навчально-науковий інститут права	80,5	11,9	1,7	0,0	0,0	4,2	1,7
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	45,8	16,7	4,2	0,0	0,0	33,3	0,0
Всього	68,8	14,5	5,3	2,8	2,4	3,1	2,9

З'ясуємо, який ЗВО був визначений першим пріоритетом у студентів, які позначали заяви для освітніх програм, за якими навчаються, не першим пріоритетом. У Таблиці 5 легко помітити, що майже половина таких студентів першим пріоритетом позначала КНУ імені Тараса Шевченка (але якусь іншу освітню програму). На другому місці зі значним відривом знаходиться НаУКМА (15,5%), на третьому – КПІ імені Ігоря Сікорського (11,9%). Відсоток для решти ЗВО, вказаних у таблиці, є незначним.

Таблиця 5. Який заклад вищої освіти в Україні був позначений Вами першим пріоритетом?

Заклад вищої освіти, позначений першим пріоритетом	% респондентів
Київський національний університет імені Тараса Шевченка	47,5
Національний університет «Києво-Могилянська академія»	15,5
КПІ імені Ігоря Сікорського	11,9
Київський університет імені Бориса Грінченка	2,1
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана	2,6
Київський національний торговельно-економічний університет	1,5
Київський національний лінгвістичний університет	1,7

Заклад вищої освіти, позначений першим пріоритетом	% респондентів
Національний авіаційний університет	1,5
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова	1,0
Національний медичний університет імені О. О. Богомольця	2,3
Київський національний університет культури і мистецтв	1,4
Львівський національний університет імені Івана Франка	3,0
Національний університет «Львівська політехніка»	1,2
Київський національний університет будівництва і архітектури	1,1
Вінницький національний медичний університет імені М. І. Пирогова	0,7
Інше (вказіть)	5,1

Наступним кроком з'ясуємо, яка частка першокурсників мала пільги при вступі до ЗВО. З *Таблиці 6* видно, що таких студентів було 15,5%. До того ж 68% таких студентів зазначили, що наявність пільг не вплинула на їхній вибір КНУ, а 21,5% респондентів відповіли, що вплинула. Якщо дивитися у розрізі факультетів / інститутів, то найбільший відсоток тих, хто мав пільги при вступі до ЗВО, був серед студентів факультету соціології (38,9%), а найменший – серед студентів ННІ «Інститут геології» (7,7%).

Таблиця 6. Чи мали Ви пільги при вступі до закладу вищої освіти? (%)

Факультет / інститут	Так	Ні
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	19,2	80,8
Географічний факультет	8,1	91,9
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	7,7	92,3
Економічний факультет	13,7	86,3
Навчально-науковий інститут журналістики	26,4	73,6
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	13,1	86,9
Навчально-науковий інститут філології	13,8	86,2
Історичний факультет	13,2	86,8
Механіко-математичний факультет	18,8	81,2
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	13,3	86,7
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	14,9	85,1
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	8,3	91,7
Факультет психології	18,2	81,8
Факультет соціології	38,9	61,1
Фізичний факультет	18,2	81,8
Філософський факультет	26,4	73,6
Хімічний факультет	9,7	90,3
Навчально-науковий інститут права	19,3	80,7
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	9,3	90,7
Всього	15,5	84,5

Визначимо, що було важливим для першокурсників при виборі місця навчання. Близько 60% респондентів відзначили, що для них було важливо вступити саме до КНУ і саме на обрану спеціальність. 18,5% студентів сказали, що для них було важливо вступити саме на цю спеціальність, а університет не був важливим. У розрізі факультетів / інститутів маємо наступне: найбільшою була частка респондентів, які вказали, що для них було важливо вступити саме до КНУ і саме на обрану спеціальність, і це характерно майже для всіх факультетів / інститутів, окрім факультету інформаційних технологій. Для студентів останнього дещо більш важливо було вступити на обрану спеціальність, а університет не був важливий (див. Таблицю 7).

Таблиця 7. Під час вибору того, куди вступати в Україні, для Вас: (%)

Факультет / інститут	Було принципово потрапити саме в КНУ та саме на ту спеціальність, де навчаюся	Було принципово потрапити в КНУ, а спеціальність не була важливою	Було принципово потрапити саме на цю спеціальність, де навчаюся, а от університет не був важливий	Головне було вступити, не важливо на яку спеціальність і до якого університету	Важко відповісти	Інше (вкажіть)
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	60,6	2,3	21,2	3,8	9,8	2,3
Географічний факультет	44,3	10,0	12,9	17,1	14,3	1,4
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	30,8	23,1	15,4	0,0	23,1	7,7
Економічний факультет	53,3	11,5	18,9	3,1	11,0	2,2
Навчально-науковий інститут журналістики	72,5	3,8	17,5	0,0	5,0	1,2
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	72,4	5,1	9,7	2,8	8,3	1,8
Навчально-науковий інститут філології	58,1	7,7	17,0	4,6	9,8	2,8
Історичний факультет	54,9	14,3	13,5	3,0	12,0	2,3
Механіко-математичний факультет	64,4	8,2	6,8	4,1	13,7	2,7
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	49,0	15,7	9,8	3,9	21,6	0,0
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	33,9	8,3	37,2	6,4	9,6	4,6
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	45,6	11,2	29,6	0,0	9,6	4,0
Факультет психології	62,2	3,4	18,5	0,8	11,8	3,4
Факультет соціології	52,6	5,3	15,8	15,8	5,3	5,3
Фізичний факультет	74,3	2,9	11,4	8,6	2,9	0,0

Факультет / інститут	Було принципово потрапити саме в КНУ та саме на ту спеціальність, де навчаюся	Було принципово потрапити в КНУ, а спеціальність не була важливою	Було принципово потрапити саме на цю спеціальність, де навчаюся, а от університет не був важливий	Головне було вступити, не важливо на яку спеціальність і до якого університету	Важко відповісти	Інше (вказіть)
Філософський факультет	59,0	6,6	16,4	3,3	8,2	6,6
Хімічний факультет	62,9	0,0	34,3	2,9	0,0	0,0
Навчально-науковий інститут права	71,8	2,5	16,6	3,7	4,9	0,6
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	64,6	8,3	10,4	4,2	10,4	2,1
Всього	57,9	7,4	18,5	3,8	9,8	2,5

Зараз дізнаємось, чи вступали студенти першого курсу у 2022 році до ЗВО за кордоном. За даними дослідження, більше, ніж 70% студентів зазначили, що не вступали й не планують цього робити. Ще приблизно кожен п'ятий респондент відзначив, що не вступав, однак планує зробити це пізніше. 2,5% студентів вступали на денну форму навчання, проте відмовились на користь КНУ, а 2% респондентів пробували вступати до ЗВО за кордоном, однак їм це не вдалося (див. Таблицю 8).

Таблиця 8. Чи вступали Ви цього року до закладу вищої освіти за кордоном?

Вступали чи ні за кордоном	% респондентів
Так, але не вступив(-ла) за кордоном	2,0
Так, вступив(-ла) за кордоном на ДЕННУ форму і паралельно навчаюся у КНУ	1,3
Так, вступив(-ла) за кордоном на ДЕННУ форму, але відмовився(-лась) на користь КНУ	2,5
Так, вступив(-ла) за кордоном на ЗАОЧНУ форму і паралельно навчаюся у КНУ	0,2
Так, вступив(-ла) за кордоном на ЗАОЧНУ форму, але відмовився(-лась) на користь КНУ	0,3
Ні, не вступав(-ла), але планую вступати пізніше	19,4
Ні, не вступав(-ла) і не планую цього робити	72,5
Інше (вказіть)	1,8

Тепер з'ясуємо, які заходи відвідували першокурсники до вступу в університет. Як видно з Рис. 1, дві третини студентів не відвідували жодних заходів. Приблизно кожен п'ятий

респондент відвідував Дні відкритих дверей факультету / інституту, на якому навчається. А на зустрічах з представниками факультету у школі було 8,5% студентів першого курсу.

Рис. 1. Вкажіть всі заходи, які Ви відвідували під час підготовки до вступу в університет:
(% для всіх респондентів)



*Сума може перевищувати 100%

Таблиця 9. Вкажіть всі заходи, які Ви відвідували під час підготовки до вступу в університет:
(% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	Дні відкритих дверей факультету, на якому навчається	Дні відкритих дверей КНУ ЕХРО, дні відкритих вікон КНУ онлайн	Олімпіади, що організував факультет, на якому навчається	Пробні та / або відкриті лекції в університеті	Зустрічі з представниками факультету, на якому навчається, у школі	Не відвідував жодного	Інше
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	28,0	6,8	5,3	10,6	12,1	55,3	3,0
Географічний факультет	18,6	8,6	1,4	1,4	14,3	67,1	0,0
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	7,7	7,7	7,7	7,7	7,7	69,2	0,0
Економічний факультет	17,5	7,0	2,2	8,8	8,8	69,3	2,2

UNIDOS-18*: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка:
листопад - грудень 2022 року

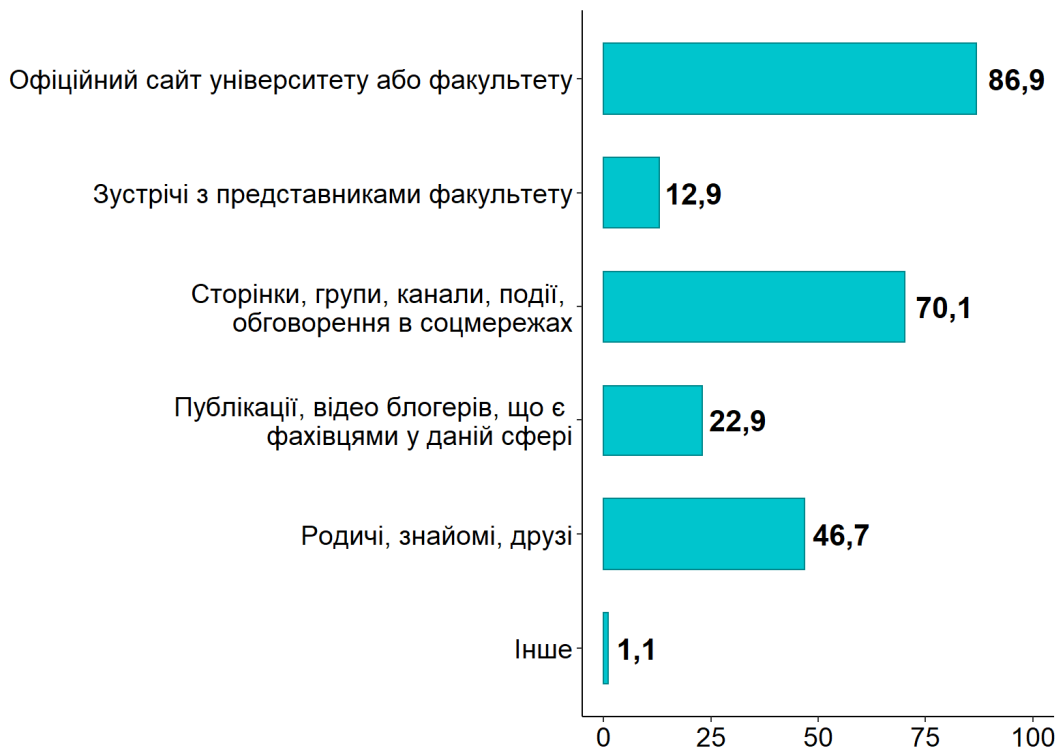
Факультет / інститут	Дні відкритих дверей факультету, на якому навчаєтесь	Дні відкритих дверей КНУ ЕХРО, дні відкритих вікон КНУ онлайн	Олімпіади, що організовував факультет, на якому навчаєтесь	Пробні та / або відкриті лекції в університеті	Зустрічі з представниками факультету, на якому навчаєтесь, у школі	Не відвідував жодного	Інше
Навчально-науковий інститут журналістики	16,2	11,2	0,0	2,5	3,8	71,2	1,2
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	30,9	14,7	0,9	13,4	9,2	55,8	0,9
Навчально-науковий інститут філології	11,1	4,6	0,3	3,9	10,3	75,8	1,8
Історичний факультет	14,3	8,3	0,8	7,5	9,8	70,7	0,8
Механіко-математичний факультет	37,0	12,3	31,5	1,4	6,8	42,5	1,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	23,5	17,6	11,8	7,8	15,7	52,9	2,0
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	11,9	4,6	1,4	4,6	2,8	78,4	0,9
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	14,4	4,8	7,2	2,4	12,0	68,0	1,6
Факультет психології	16,0	4,2	0,8	5,9	5,9	72,3	4,2
Факультет соціології	21,1	5,3	5,3	10,5	26,3	47,4	10,5
Фізичний факультет	48,6	11,4	45,7	8,6	8,6	34,3	2,9
Філософський факультет	18,0	13,1	4,9	14,8	3,3	65,6	0,0
Хімічний факультет	45,7	17,1	17,1	8,6	5,7	40,0	5,7
Навчально-науковий інститут права	16,0	5,5	1,2	4,9	6,7	71,2	0,6
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	16,7	8,3	0,0	6,2	8,3	68,8	4,2

*Сума за рядками може перевищувати 100%

Якщо аналізувати відвідування тих чи інших заходів за факультетами / інститутами (див. *Таблицю 9*), маємо наступне: майже на всіх факультетах / інститутах (крім фізичного та хімічного) найбільшою є частка тих студентів, які не відвідували жодних заходів перед вступом до університету. Серед студентів фізичного факультету найбільшим є відсоток тих, хто відвідував Дні відкритих дверей факультету, також значною є частка респондентів, які брали участь в олімпіадах, організованих факультетом. Серед студентів хімічного факультету частка тих, хто відвідував Дні відкритих дверей факультету, є найбільшою.

Нарешті визначимо, які джерела інформації використовували студенти для того, щоб більше дізнатись про факультет (інститут) / спеціальність. З Рис. 2 можемо бачити, що майже 87% респондентів отримували інформацію з офіційного сайту університету або факультету / інституту. Для 70,1% студентів джерелом інформації про факультет (інститут) / спеціальність стали сторінки, групи, канали, події, обговорення у соціальних мережах, які стосуються університету або факультету / інституту.

Рис. 2. Якими джерелами інформації Ви користувались для того, щоб більше дізнатись про факультет та спеціальність, за якою зараз навчаєтесь? (% для всіх респондентів)



*Сума може перевищувати 100%

Таблиця 10. Якими джерелами інформації Ви користувались для того, щоб більше дізнатись про факультет та спеціальність, за якою зараз навчаєтесь? (% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	Офіційний сайт університету або факультету	Зустрічі з представниками факультету	Сторінки, групи, канали, події, обговорення в соцмережах	Публікації, відео блогерів, що є фахівцями у даній сфері	Родичі, знайомі, друзі	Інше
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	88,6	17,4	68,9	18,9	49,2	0,8
Географічний факультет	82,9	17,1	62,9	14,3	45,7	1,4

Факультет / інститут	Офіційний сайт університету або факультету	Зустрічі з представниками факультету	Сторінки, групи, канали, події, обговорення в соцмережах	Публікації, відео блогерів, що є фахівцями у даній сфері	Родичі, знайомі, друзі	Інше
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	92,3	23,1	69,2	7,7	53,8	7,7
Економічний факультет	86,8	11,8	73,7	25,9	51,8	0,0
Навчально-науковий інститут журналістики	91,2	10,0	76,2	23,8	37,5	2,5
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	87,6	14,3	75,1	30,4	47,5	0,0
Навчально-науковий інститут філології	90,0	7,2	77,1	27,0	44,7	1,5
Історичний факультет	87,2	11,3	77,4	24,8	38,3	0,8
Механіко-математичний факультет	84,9	13,7	56,2	26,0	50,7	1,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	96,1	33,3	51,0	9,8	47,1	0,0
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	82,6	6,4	62,6	19,2	45,7	1,8
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	83,2	8,8	62,4	12,8	53,6	4,0
Факультет психології	89,9	13,4	72,3	30,3	50,4	0,0
Факультет соціології	89,5	26,3	78,9	15,8	52,6	0,0
Фізичний факультет	80,0	34,3	62,9	11,4	62,9	0,0
Філософський факультет	82,0	18,0	77,0	29,5	31,1	0,0
Хімічний факультет	91,4	20,0	57,1	17,1	51,4	5,7
Навчально-науковий інститут права	81,6	10,4	72,4	23,9	47,9	0,0
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	93,8	20,8	52,1	6,2	31,3	2,1

*Сума за рядками може перевищувати 100%

У розрізі факультетів / інститутів (див. *Таблицю 10*) спостерігаємо, загалом, подібну ситуацію:

- найбільш поширеним джерелом інформації є офіційний сайт університету чи факультету / інституту;
- другим за поширеністю джерелом інформації виступають соціальні мережі (сторінки, групи, канали, події, обговорення, що стосуються університету або факультету / інституту).

Мотивація отримання вищої освіти та задоволеність своїм вибором / навчанням

Тепер з'ясуємо, якою є мотивація студентів першого курсу для отримання вищої освіти і чи настільки вони задоволені своїм вибором та навчанням на факультеті / інституті, як очікували.

Спершу дізнаємося, навіщо першокурсники отримують вищу освіту. З *Таблиці 11* видно³, що найбільш вагомою причиною отримання вищої освіти стало бажання бути освіченою особистістю (6,3), а найменш вагома причина – бажання уникнути мобілізації (2,7). Варто зазначити, що на ті чи інші варіанти щодо мотивів отримання вищої освіти також можуть впливати різні фактори, зокрема стать.

Таблиця 11. Для чого Ви отримуєте вищу освіту? (середнє)

Твердження	На Вашу думку, вища освіта є корисною для того, щоб... (1 - Взагалі не корисно, 7 - Дуже корисно)
Загалом бути освіченою особистістю	6,3
Отримати гарну академічну освіту	6,1
Отримати цікаву роботу	6,0
Розвивати власні ідеї та думки	6,0
Сприяти розвитку суспільства	5,9
Мати стабільний прибуток	5,8
Дізнатися більше про обрану спеціальність	5,8
Отримати високу соціальну позицію	5,5
Під час навчання випробувати різні стилі життя	5,3
Отримати вчений ступінь	5,1
Вийхати з власного міста / села	4,0
Не відставати від друзів	3,2
Задовольнити бажання батьків	3,1
Відтягнути початок самостійної роботи	2,9
Не бути мобілізованим	2,7

*Твердження впорядковано в порядку спадання середнього

Визначимо також, чому студенти обрали для навчання саме КНУ імені Тараса Шевченка. З *Рис. 3* простежується, що найбільш вагомими причинами вибору КНУ стали:

- можливість отримання якісної освіти (64,6%);
- високий рейтинг, престиж і статус КНУ (63,2%).

Відносно поширеними причинами також були наявність бажаної спеціальності у КНУ (48,3%) та можливість отримання престижної професії (40%).

³ Значення середніх, вказаних у таблиці, могли змінюватись від 1 до 7. Чим більше значення, тим вища згода із вказаним твердженням і тим більш вагомою для студентів є дана причина отримання вищої освіти.

Рис. 3. Для Вас особисто, якими були основні причини подачі документів для вступу саме до КНУ імені Тараса Шевченка? (%)



*Сума може перевищувати 100%

Тепер з'ясуємо, якими критеріями керувались респонденти при виборі ЗВО. Було виокремлено 5 критеріїв:

- 1) довіра (впевненість у тому, що університет надає якісну освіту, у відсутності корупції та дотриманні принципів академічної доброчесності);
- 2) загальне враження (загальне уявлення про університет, сформоване на основі власного досвіду, відгуків інших людей, іншої наявної інформації про нього);
- 3) повага (почуття шани до здобутків, заслуг і досягнень студентів, аспірантів, випускників, співробітників університету);
- 4) захоплення (особиста зацікавленість університетом, почуття захвату від результатів його діяльності);
- 5) авторитет (престижність університету, його місце в національних та міжнародних рейтингах).

Студенти мали впорядкувати ці критерії так, щоб найбільш вагомий з них отримав ранг 1, а найменш вагомий – ранг 5. Ми розраховували середній ранг для кожного з критеріїв вибору ЗВО. Значення середнього рангу для кожного з них знаходилось в межах від 1 до 5; чим менше значення, тим більш вагомим є даний критерій.

З *Таблиці 12* бачимо, що найбільш вагомим критерієм вибору ЗВО для першокурсників стала довіра. Якщо дивитись у розрізі факультетів / інститутів, тут думки студентів дещо розділились: для більшості факультетів / інститутів довіра стала найбільш вагомим або одним з найбільш вагомих критеріїв вибору ЗВО. Для деяких факультетів / інститутів найбільш вагомими виявились такі критерії як захоплення (ННІ журналістики, ННІ міжнародних відносин, механіко-математичний факультет, хімічний факультет) та авторитет (економічний факультет, ННІ міжнародних відносин, факультет комп'ютерних наук та кібернетики, філософський факультет).

*Таблиця 12. Що для Вас було найбільш вагомим при виборі закладу вищої освіти для навчання?
(середнє)*

Факультет / інститут	Довіра	Загальне враження	Повага	Захоплення	Авторитет
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	2,4	3,1	3,4	2,9	3,2
Географічний факультет	2,4	2,9	3,4	3,0	3,2
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	2,2	2,5	4,6	2,9	2,8
Економічний факультет	2,7	2,9	3,7	3,0	2,6
Навчально-науковий інститут журналістики	2,8	3,2	3,7	2,4	2,9
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	2,9	2,8	3,9	2,7	2,7
Навчально-науковий інститут філології	2,6	2,9	3,7	2,8	3,0
Історичний факультет	2,8	3,0	3,2	2,8	3,2
Механіко-математичний факультет	2,8	2,9	3,6	2,7	3,0
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	2,7	2,7	3,8	3,0	2,8
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	2,8	2,6	3,8	3,2	2,6
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	2,8	2,6	3,8	3,2	2,5
Факультет психології	2,4	2,9	3,6	2,9	3,3
Факультет соціології	2,4	2,6	3,9	2,8	3,2
Фізичний факультет	2,4	2,7	3,6	2,8	3,6
Філософський факультет	2,9	2,8	3,7	2,9	2,6
Хімічний факультет	2,9	2,8	3,7	2,6	3,0
Навчально-науковий інститут права	2,6	3,3	3,4	2,9	2,7
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	2,5	3,1	3,3	3,0	3,0
Всього	2,7	2,9	3,7	2,9	2,9

З'ясуємо основні причини вибору спеціальності, за якою студенти першого курсу наразі навчаються (див. *Таблицю 13*⁴). Найбільш вагомою причиною вибору спеціальності є особиста зацікавленість нею (6,1), а найменш вагомою – неможливість вступити до іншого ЗВО або на інший факультет (1,8).

Таблиця 13. Наскільки важливими були для Вас такі причини під час обрання спеціальності, за якою Ви зараз навчаєтесь? (середнє)

Причини	Важливість причин вибору спеціальності (1 - Взагалі не важливо, 7 - Дуже важливо)
Особиста зацікавленість цією спеціальністю	6,1
Власні здібності	5,9
Гарні перспективи мати надійну роботу	5,8
Покликання саме до такої діяльності	5,7
Гарні перспективи стати важливою (впливовою) людиною у майбутньому	5,7
Широкий вибір професій після завершення навчання	5,5
Висока оплата роботи за цією спеціальністю	5,4
Місце університету у національних та міжнародних рейтингах за спеціальністю	5,3
Престиж професії в суспільстві	5,2
Наявність міжнародних програм обміну	4,8
Активне студентське життя на факультеті	4,8
Можливість працювати паралельно з навчанням	4,5
Інформація, де проходять практику студенти саме цієї спеціальності	4,4
Можливість займатись науково-дослідницькою діяльністю	4,1
Інформація про успішних випускників університету цієї спеціальності	4,0
Припущення щодо відсутності складнощів у навчанні	3,2
Вплив батьків, родичів, друзів, вчителів тощо	2,8
Наявність місць в університетському гуртожитку	2,6
Маленький конкурс при вступі	2,5
Неможливість вступити до іншого ЗВО або на інший факультет	1,8

*Причини впорядковано в порядку спадання середнього

Тепер дізнаємось, наскільки студенти задоволені своїм вибором. З *Таблиці 14* бачимо⁵, що загалом першокурсники характеризуються високим рівнем задоволеності і тим, що обрали КНУ, і вибором факультету / інституту, спеціальності, освітньої програми. Одні з найменших

⁴ Значення середніх у таблиці змінювались від 1 до 7. Чим більше значення, тим більш важливою є та або інша причина вибору спеціальності.

⁵ У таблиці наведено середні, які характеризують рівень задоволеності тим чи іншим вибором. Їхні значення змінюються від 1 до 5. Чим більше значення середнього, тим більша задоволеність вибором.

показників задоволеності своїм вибором мають студенти факультету інформаційних технологій та ННІ «Інститут геології». А найбільше задоволені своїм вибором студенти ННІ публічного управління та державної служби.

Таблиця 14. Наскільки Ви задоволені: (середнє)

Факультет / інститут	Тим, що вступили до КНУ імені Тараса Шевченка	Вибором факультету, на якому навчаєтесь	Вибором спеціальності, за якою навчаєтесь	Освітньою програмою, за якою навчаєтесь
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	4,6	4,6	4,6	4,2
Географічний факультет	4,4	4,3	4,3	4,3
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	4,0	3,5	4,0	4,0
Економічний факультет	4,4	4,5	4,5	4,4
Навчально-науковий інститут журналістики	4,4	4,7	4,8	4,5
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	4,3	4,5	4,5	4,4
Навчально-науковий інститут філології	4,4	4,5	4,5	4,3
Історичний факультет	4,5	4,6	4,5	4,5
Механіко-математичний факультет	4,4	4,3	4,3	4,2
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	4,4	4,4	4,4	4,3
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	3,8	3,8	4,0	3,7
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	4,0	4,1	4,1	3,8
Факультет психології	4,5	4,7	4,7	4,4
Факультет соціології	4,5	4,6	4,5	4,3
Фізичний факультет	4,6	4,5	4,4	4,4
Філософський факультет	4,6	4,6	4,6	4,3
Хімічний факультет	4,6	4,7	4,6	4,5
Навчально-науковий інститут права	4,4	4,5	4,5	4,3
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	4,8	4,7	4,8	4,7
Всього	4,3	4,4	4,5	4,3

Нарешті визначимо, наскільки студенти задоволені навчанням на своєму факультеті / інституті. Як видно з *Таблиці 15*, загалом 76,4% першокурсників задоволені навчанням на своєму факультеті / інституті. Найвищим рівнем задоволеності характеризуються студенти ННІ публічного управління та державної служби (сумарно 96,6% респондентів відзначили, що вони задоволені навчанням у своєму інституті). Найнижчий рівень задоволеності демонструють студенти факультету інформаційних технологій (50,8% зазначили, що вони задоволені навчанням на своєму факультеті).

Таблиця 15. В цілому, наскільки Ви задоволені навчанням на Вашому факультеті / інституті сьогодні? (%)

Факультет / інститут	Повністю задоволений(-на)	Скоріше задоволений(-на)	Рівною мірою задоволений(-на) та ні	Скоріше не задоволений(-на)	Зовсім не задоволений(-на)	Важко сказати
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	33,7	52,2	9,8	2,2	0,0	2,2
Географічний факультет	27,7	38,3	25,5	4,3	2,1	2,1
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	33,3	33,3	0,0	33,3	0,0	0,0
Економічний факультет	33,6	49,1	13,8	1,7	0,9	0,9
Навчально-науковий інститут журналістики	26,8	57,1	14,3	1,8	0,0	0,0
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	37,5	44,2	15,8	1,7	0,0	0,8
Навчально-науковий інститут філології	29,4	49,1	17,4	3,4	0,4	0,4
Історичний факультет	43,2	39,8	11,4	3,4	0,0	2,3
Механіко-математичний факультет	26,5	46,9	18,4	6,1	0,0	2,0
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	37,5	37,5	18,8	0,0	0,0	6,2
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	14,5	36,3	27,4	16,1	4,0	1,6
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	9,2	50,8	21,5	13,8	3,1	1,5
Факультет психології	31,0	50,0	16,7	1,2	0,0	1,2
Факультет соціології	21,4	64,3	14,3	0,0	0,0	0,0
Фізичний факультет	31,8	54,5	13,6	0,0	0,0	0,0
Філософський факультет	43,3	43,3	10,0	3,3	0,0	0,0
Хімічний факультет	29,4	47,1	11,8	11,8	0,0	0,0
Навчально-науковий інститут права	30,4	43,5	14,1	5,4	1,1	5,4
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	53,3	43,3	0,0	3,3	0,0	0,0
Всього	30,2	46,2	16,3	4,8	0,8	1,6

Дистанційне навчання та емоційний стан студентів

Визначимо, якою є думка студентів першого курсу щодо дистанційного навчання в КНУ. Спочатку з'ясуємо, як вони оцінюють кожен з його аспектів. Студентам пропонувалися 12 запитань, які стосуються різних аспектів дистанційного навчання. Відповідаючи на ці запитання, вони мали обрати одну з п'яти відповідей:

- 1) Так;
- 2) Скоріше так;
- 3) Скоріше ні;
- 4) Ні;
- 5) Важко відповісти.

Вказану 5-бальну шкалу було перекодовано наступним чином:

- 1) Ні;
- 2) Скоріше ні;
- 3) Важко відповісти;
- 4) Скоріше так;
- 5) Так.

Для кожного з 12-и запитань було розраховане середнє, значення якого змінювались від 1 до 5. Чим більше значення середнього, тим більш позитивно студенти оцінюють той чи інший аспект дистанційного навчання.

Таблиця 16. Оцінка різних аспектів дистанційного навчання

Запитання	Середнє
Чи володієте Ви достатніми інформаційно-телекомунікаційними і технологічними знаннями та навичками для повноцінного онлайн-навчання?	4,6
Чи використовують Ваші викладачі інтерактивні методи під час проведення онлайн-занять?	4,5
Чи дотримуються Ваші однокурсники етичних норм під час онлайн-занять?	4,5
Чи маєте Ви достатньо обладнання та можливостей (комп'ютер / ноутбук / Інтернет / програмне забезпечення) для навчання онлайн?	4,3
Чи достатньою є, зазвичай, графічна якість візуальних матеріалів, які надаються викладачами під час онлайн-занять?	4,3
Чи є розклад онлайн-занять зручним для Вас?	4,2
Чи достатні, на Вашу думку, інформаційно-телекомунікаційні і технологічні знання й навички Ваших викладачів для проведення онлайн-занять?	4,2
Чи отримуєте Ви чіткі вказівки від Ваших викладачів щодо користування відповідними онлайн-інструментами?	4,1

Запитання	Середнє
Чи доступними є зазвичай матеріали, рекомендовані Вашими викладачами до вивчення?	4,1
Чи задоволені Ви якістю подачі матеріалу викладачами під час проведення онлайн-занять?	4,0
Чи задоволені Ви організацією навчання в Університеті за допомогою дистанційних технологій?	3,9
Чи достатньо, візуалізовані, на Вашу думку, матеріали онлайн-лекцій?	3,9

*Запитання впорядковано у порядку спадання середнього

Студенти, загалом, високо оцінюють кожен з аспектів дистанційного навчання. Найкраще студенти оцінюють власні знання та навички, необхідні для дистанційного навчання, а найгірше – задоволеність організацією дистанційного навчання в Університеті і достатність візуалізації матеріалів онлайн-лекцій (див. *Таблицю 16*).

8,7% респондентів дали відповідь «Ні» або «Скоріше ні» на запитання «Чи маєте Ви достатньо обладнання та можливостей (комп'ютер / ноутбук / Інтернет / програмне забезпечення) для навчання онлайн?». Їм було адресовано питання про те, якого саме обладнання їм не вистачає для онлайн-навчання, і приблизно кожен п'ятий відповів, що йому вистачає обладнання для навчання онлайн, а 38,3% респондентів вказали, що їм не вистачає ноутбука. Важливо відмітити, що 40,6% респондентів обрали варіант «Інше», де, переважно, відзначали проблеми з електропостачанням, доступом до Інтернету як перепони для повноцінного онлайн-навчання.

Таблиця 17. Ставлення до увімкнення камер студентами, викладачами під час онлайн-занять

Твердження	Середнє (1 - Зовсім не погоджуюсь, 7 - Повністю погоджуюсь)
Викладачі можуть вимагати від студентів вмикати камери під час онлайн-занять	4,4
Увімкнення студентами камер під час онлайн-занять є проявом поваги до викладача	4,5
Викладачі обов'язково мають вмикати камери під час онлайн-занять	3,9
Студенти обов'язково мають вмикати камери на прохання викладача під час онлайн-занять	4,6

Також з'ясуємо, як першокурсники ставляться до увімкнення камер під час занять. Як ми бачимо з *Таблиці 17*⁶, респонденти схильні погоджуватися з тим, що студенти мають вмикати камери на прохання викладача (4,6), з тим, що викладачі можуть вимагати від студентів вмикати камери під час занять (4,4) і що увімкнення камер є проявом поваги до викладача (4,5). Разом з

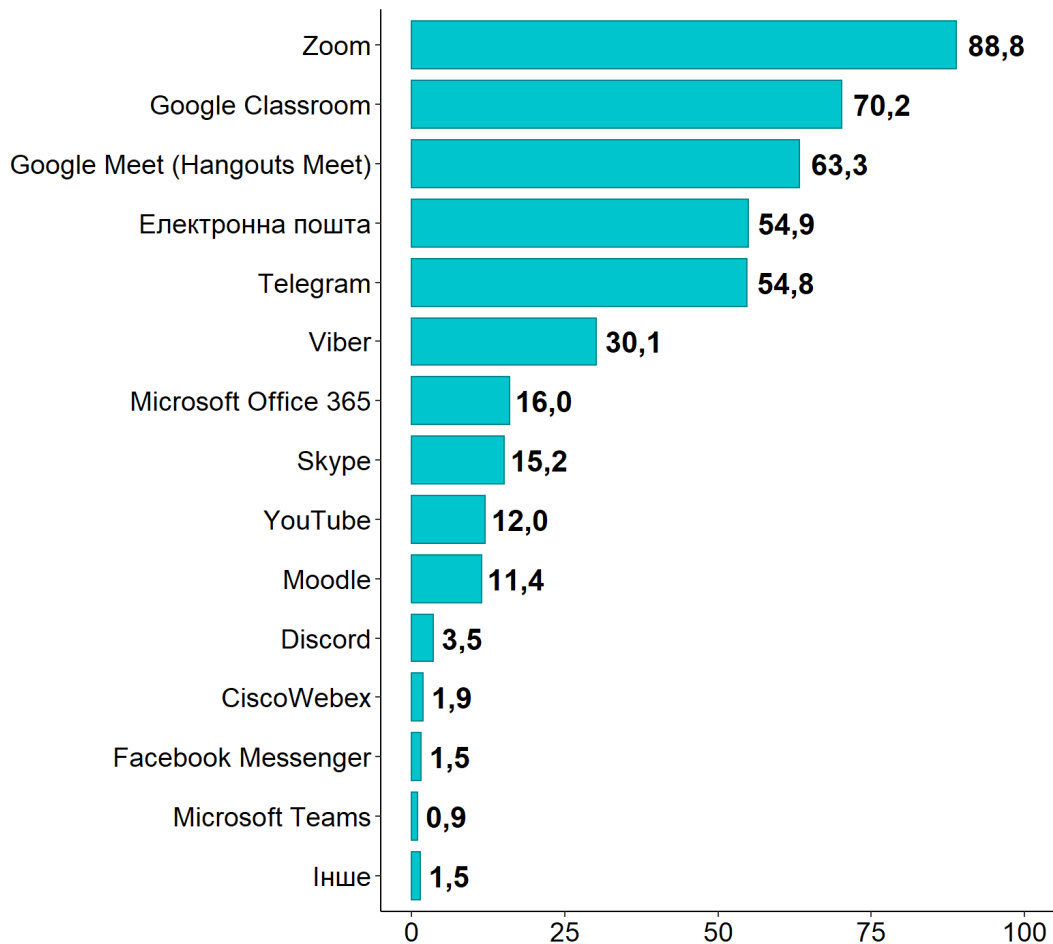
⁶ У таблиці наведено твердження, які характеризують ставлення до увімкнення камер під час занять та середні для них. Значення останніх змінюються від 1 до 7. Чим більше значення середнього, тим більше респондент схильний погоджуватись із твердженням.

тим, респонденти не дуже схильні погоджуватись із тим, що викладачі мають обов'язково вмикати камери під час онлайн-занять (3,9).

Дізнаємось, які платформи для дистанційного навчання використовувались на попередньому місці навчання студентів першого курсу (у школі, коледжі тощо). Це дозволить зрозуміти, з якими платформами студенти добре знайомі, а з якими – ні.

З огляду на розподіл, поданий на *Рис. 4*, найбільш використовуваною платформою для онлайн-навчання був Zoom (88,8%). Також досить часто на попередньому місці навчання студентів застосовувались Google Classroom (70,2%), Google Meet (63,3%), електронна пошта (54,9%) і Telegram (54,8%).

Рис. 4. Які ресурси і платформи частіше за все використовувались Вашими вчителями / викладачами при проведенні онлайн-занять на попередньому місці навчання? (%)



*Сума може перевищувати 100%

У цьому блоці ми з'ясуємо, як студенти ставляться до повернення до очного навчання, а також те, чи переглядають вони записи навчальних занять і чи готові пройти курси домедичної допомоги.

Респонденти, загалом, схильні погоджуватися з кожним із тверджень. Так, вони згодні з тим, що рівень засвоєння матеріалу під час очного навчання кращий, ніж під час дистанційного та виявляють відносно високу готовність навчатись очно. Це справедливо як для всіх респондентів, так і для студентів майже кожного з факультетів / інститутів. Однак цікаву ситуацію спостерігаємо із студентами хімічного факультету: вони більше, порівняно зі студентами інших факультетів / інститутів схильні погоджуватись, що рівень засвоєння матеріалу під час очного навчання кращий. Разом з тим, саме вони демонструють найнижчу готовність навчатись очно. Ситуація зі студентами факультету соціології протилежна. Вони найменше, порівняно зі студентами інших факультетів / інститутів схильні погоджуватись, що рівень засвоєння матеріалу під час очного навчання кращий. І, тим не менш, вони демонструють досить високу готовність навчатись очно.

Студенти всіх факультетів / інститутів виявляють високу готовність пройти курси домедичної підготовки, зокрема, найвищу готовність демонструють студенти ННЦ «Інститут біології та медицини». Також студенти всіх факультетів / інститутів все ж намагаються переглядати відеозаписи навчальних занять за їх наявності (див. *Таблицю 18*⁷).

Таблиця 18. Ставлення до різних аспектів очного й дистанційного навчання (середнє)

Факультет / інститут	Рівень засвоєння матеріалу під час очного навчання кращий, ніж під час дистанційного	Я готовий (-а) навчатись в очному форматі у приміщеннях КНУ за наявності доступного сховища	Я намагаюсь завжди переглядати відеозаписи навчальних занять за їх наявності	Я готовий (-а) пройти курси домедичної допомоги
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	5,2	4,6	5,4	6,4
Географічний факультет	4,8	4,2	5,5	5,8
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	4,7	4,0	4,3	5,2
Економічний факультет	5,1	4,5	5,3	5,8
Навчально-науковий інститут журналістики	5,0	4,8	5,5	5,8
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	4,5	4,6	5,2	5,6
Навчально-науковий інститут філології	5,0	4,9	5,6	5,8
Історичний факультет	5,2	5,1	5,1	5,9
Механіко-математичний факультет	5,5	5,2	5,6	5,3
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	5,1	5,0	5,4	6,1
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	4,8	4,4	5,2	5,4

⁷ У таблиці наведено ряд тверджень та середні для них. Значення останніх змінюються від 1 до 7. Чим більше значення середнього, тим більше респондент схильний погоджуватись із твердженням.

Факультет / інститут	Рівень засвоєння матеріалу під час очного навчання кращий, ніж під час дистанційного	Я готовий (-а) навчатись в очному форматі у приміщеннях КНУ за наявності доступного сховища	Я намагаюсь завжди переглядати відеозаписи навчальних занять за їх наявності	Я готовий (-а) пройти курси домедичної допомоги
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	5,5	4,5	4,7	4,9
Факультет психології	5,2	5,0	4,8	5,7
Факультет соціології	4,4	5,1	4,9	5,6
Фізичний факультет	6,0	5,6	5,7	5,8
Філософський факультет	5,3	5,6	5,0	5,7
Хімічний факультет	6,2	3,8	5,2	5,9
Навчально-науковий інститут права	4,9	4,9	5,3	5,6
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	4,7	5,2	5,3	6,2
Всього	5,0	4,8	5,3	5,7

Повномасштабна війна впливає не лише на процес організації навчання, а й на емоційний стан викладачів і студентів. Тож важливо зрозуміти, що може заважати студентам повноцінно навчатися під час воєнного стану з метою внесення певних змін у навчальний процес чи створення програми, яка допоможе підтримати студентство у такий нелегкий для країни та кожного особисто час.

З Рис. 5 можна побачити, що лише 7,8% респондентів зазначили, що їм нічого не заважає навчатися. А основними перепонами для повноцінного навчання стали проблеми з електропостачанням (79%) і поганий інтернет-зв'язок (75,5%).

Також досить вагомими причинами були ті, які пов'язані з емоційним станом студентів: відсутність інтересу, апатія (32,6%), тривога за рідних, друзів (24,4%), відсутність відчуття безпеки (17,2%). Привертає увагу і те, що 4% респондентів вказали, що повноцінно навчатися їм заважає втрата близької людини, а 3,6% студентів вказали нестачу коштів як перепону для повноцінного навчання. Для 2,8% першокурсників такою причиною є незадовільні умови проживання.

Рис. 5. Якщо особисто у Вас є причини, що заважають Вам повноцінно навчатися під час воєнного стану, зазначте їх, будь ласка: (%)



*Сума може перевищувати 100%

У продовження теми емоційного стану студентів першого курсу, визначимо їхній рівень психологічного дистресу (негативного, руйнівного стресу). Для цього їм було запропоновано пройти експрес-тест SCL-9-NR, розроблений заступником директора Інституту соціології НАН України, доктором соціологічних наук С. Дембіцьким. Тестова методика складалася з 9 тверджень, згідно з якими респонденти мали оцінити свій стан, і на основі цього визначався один з трьох можливих рівнів дистресу респондента: нормальний, підвищений, високий. Кожен студент міг переглянути результати тесту наприкінці опитування.

Як можемо бачити з *Таблиці 19*, більше половини студентів характеризуються нормальним рівнем дистресу. Приблизно кожен четвертий респондент має підвищений рівень дистресу, а 22% студентів – високий рівень дистресу. Щонайменше половина студентів більшості факультетів / інститутів теж мала нормальний рівень дистресу (за винятком ННЦ «Інститут біології та медицини», ННІ філології, історичного та філософського факультетів, факультетів психології та соціології). Також серед студентів факультету соціології була найбільша частка респондентів з високим рівнем дистресу, порівняно з іншими факультетами / інститутами.

Таблиця 19. Рівень дистресу серед студентів (%)

Факультет / інститут	Нормальний	Підвищений	Високий
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	48,8	27,9	23,3
Географічний факультет	56,2	25,0	18,8
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	69,2	15,4	15,4
Економічний факультет	62,4	21,1	16,5
Навчально-науковий інститут журналістики	50,0	23,7	26,3
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	54,6	26,6	18,8
Навчально-науковий інститут філології	45,4	28,1	26,5
Історичний факультет	45,7	23,3	31,0
Механіко-математичний факультет	52,2	30,4	17,4
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	70,8	8,3	20,8
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	58,3	22,3	19,4
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	61,2	22,4	16,4
Факультет психології	37,4	27,8	34,8
Факультет соціології	44,4	16,7	38,9
Фізичний факультет	57,1	28,6	14,3
Філософський факультет	46,6	22,4	31,0
Хімічний факультет	71,9	18,8	9,4
Навчально-науковий інститут права	51,6	27,7	20,6
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	76,1	15,2	8,7
Всього	53,7	24,4	22,0

Дозвілля та плани на майбутнє

У даному блоці ми визначимо, якими видами позанавчальної діяльності студенти першого курсу хотіли б займатись, якими соціальними мережами вони користуються і з'ясуємо їхні плани на майбутнє. Найбільшою мірою респонденти хотіли б займатись соціально-орієнтованою діяльністю (44,7% час від часу, 39,1% хотіли б брати активну участь) та науковою діяльністю (49,2% час від часу і 27,3% хотіли б брати активну участь). Найменшою ж мірою студенти хотіли б брати участь у спортивних заходах (див. *Таблицю 20*).

Таблиця 20. Чи хотіли б Ви взяти участь у наступних видах позанавчальної діяльності? (%)

Види позанавчальної діяльності	Взагалі не хотів(-ла) би	Час від часу міг (могла) би взяти участь	Хотів(-ла) би брати активну участь	Важко відповісти
Соціально-орієнтована діяльність (благодійність, волонтерство, політика)	10,2	44,7	39,1	6,0
Мистецька діяльність (творчі гуртки і об'єднання, святкові концерти, конкурси)	22,4	40,8	30,3	6,5
Спортивні заходи (секції та гуртки, спортивні змагання)	32,9	37,7	21,7	7,7
Наукова діяльність (конференції, наукові гуртки, відкриті лекції, хакатони тощо)	15,0	49,2	27,3	8,6
Студентське самоврядування, робота студентських ЗМІ	22,0	40,9	29,1	7,9

Тепер ми з'ясуємо, у яких соціальних мережах / месенджерах студенти зареєстровані і якими з них вони користуються. З *Таблиці 21* бачимо, що найбільш використовуваним месенджером є Telegram (99,4% зареєстровані, 98,8% використовували протягом останнього тижня). Також до найбільш використовуваних соціальних мереж належать Instagram (92% зареєстровані, 80,8% використовували протягом останнього тижня), Youtube (86% зареєстровані, 75,2% використовували протягом останнього тижня), TikTok (71,1% зареєстровані, 60,8% використовували протягом останнього тижня). Цікава ситуація спостерігається з Viber: попри високу частку зареєстрованих, протягом останнього тижня ним користувалось менше половини студентів. Відсоток тих, хто взагалі не зареєстрований у жодній соціальній мережі / месенджері, дуже низький; тим не менш такі респонденти теж є.

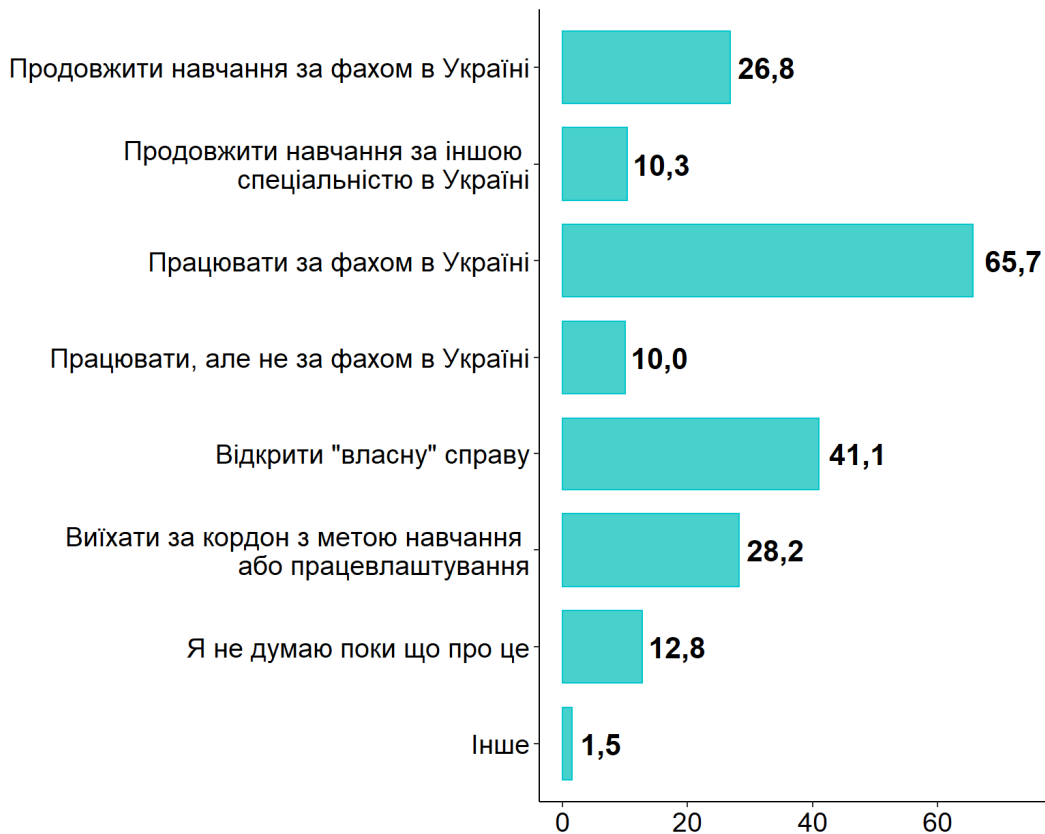
Таблиця 21. Активність у соціальних мережах / месенджерах (%)

Соціальні мережі / месенджери	Зареєстровані	Використовували протягом останнього тижня
Facebook	58,3	14,2
Instagram	92,0	80,8

Соціальні мережі / месенджери	Зареєстровані	Використовували протягом останнього тижня
Linkedin	6,9	2,0
Telegram	99,4	98,8
TikTok	71,1	60,8
Twitter	37,1	15,2
Youtube	86,0	75,2
Viber	87,8	45,9
Інше	1,3	0,7
Не зареєстрований(-а) / Не використовував(-ла) протягом останнього тижня	0,1	0,3

*Сума за стовпчиками може перевищувати 100%

Рис. 6. Чим би Ви хотіли займатися після закінчення університету? (% для всіх респондентів)



*Сума може перевищувати 100%

Нарешті дізнаємось про плани студентів першого курсу на майбутнє. З Рис. 6 простежується, що 65,7% першокурсників після завершення навчання хотіли б працювати за фахом в Україні, 41,1% респондентів хотіли б відкрити власну справу. 26,8% студентів

продовжили б навчання за фахом в Україні, а 28,2% респондентів виїхали б за кордон з метою навчання чи працевлаштування.

У розрізі факультетів / інститутів (див. *Таблицю 22*) маємо наступне. Серед студентів майже усіх факультетів / інститутів найбільшою є частка тих, хто після закінчення навчання хотів би працювати за фахом в Україні. Винятками є ННІ «Інститут геології», де найбільший відсоток тих, хто хотів би відкрити «власну» справу і фізичний факультет, де найбільший відсоток тих, хто хотів би продовжити навчання за фахом в Україні.

Також можна звернути увагу, що трохи більше третини студентів факультету соціології ще не задумувались про те, чим би вони хотіли займатись після закінчення навчання (цей відсоток найвищий, порівняно з рештою факультетів / інститутів).

Таблиця 22. Чим би Ви хотіли займатися після закінчення університету? (% за факультетами / інститутами)

Факультет / інститут	Продовжити навчання за фахом в Україні	Продовжити навчання за іншою спеціальністю в Україні	Працювати за фахом в Україні	Працювати, але не за фахом в Україні	Відкрити «власну» справу	Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	Я не думаю поки що про це	Інше
Навчально-науковий центр «Інститут біології та медицини»	37,0	6,5	73,9	5,4	42,4	30,4	9,8	1,1
Географічний факультет	25,5	14,9	68,1	23,4	44,7	19,1	10,6	4,3
Навчально-науковий інститут «Інститут геології»	0,0	16,7	50,0	50,0	83,3	50,0	0,0	16,7
Економічний факультет	21,0	11,8	69,7	10,9	67,2	34,5	5,9	2,5
Навчально-науковий інститут журналістики	28,6	5,4	82,1	5,4	46,4	25,0	7,1	0,0
Навчально-науковий інститут міжнародних відносин (ІМВ)	27,6	9,8	70,7	13,8	44,7	30,9	9,8	0,8
Навчально-науковий інститут філології	23,2	13,7	57,6	9,2	35,1	35,4	18,1	1,5
Історичний факультет	36,4	19,3	36,4	8,0	25,0	22,7	18,2	2,3
Механіко-математичний факультет	26,0	4,0	54,0	6,0	22,0	38,0	18,0	0,0
Факультет радіофізики, електроніки та комп'ютерних систем (ФРЕКС)	18,8	9,4	53,1	15,6	31,2	25,0	21,9	0,0
Факультет інформаційних технологій (ФІТ)	13,5	7,9	71,4	10,3	35,7	31,0	13,5	0,8
Факультет комп'ютерних наук та кібернетики	19,4	3,0	65,7	11,9	23,9	31,3	14,9	1,5

UNIDOS-18*: опитування студентів Київського національного університету імені Тараса Шевченка:
листопад - грудень 2022 року

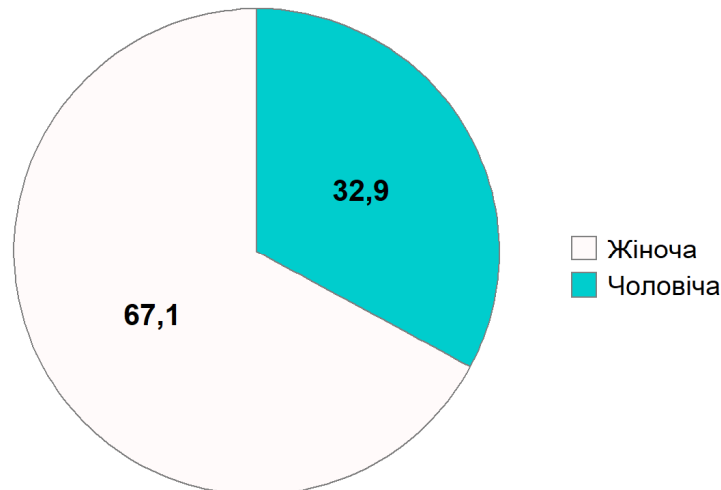
Факультет / інститут	Продовжити навчання за фахом в Україні	Продовжити навчання за іншою спеціальністю в Україні	Працювати за фахом в Україні	Працювати, але не за фахом в Україні	Відкрити «власну» справу	Виїхати за кордон з метою навчання або працевлаштування	Я не думаю поки що про це	Інше
Факультет психології	43,5	11,8	65,9	8,2	50,6	24,7	10,6	2,4
Факультет соціології	28,6	0,0	42,9	7,1	21,4	14,3	35,7	0,0
Фізичний факультет	50,0	18,2	40,9	13,6	27,3	45,5	18,2	9,1
Філософський факультет	22,6	19,4	61,3	16,1	29,0	12,9	19,4	3,2
Хімічний факультет	36,8	10,5	52,6	5,3	36,8	42,1	10,5	0,0
Навчально-науковий інститут права	30,4	8,7	79,3	3,3	50,0	12,0	9,8	0,0
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби	36,7	3,3	83,3	3,3	30,0	6,7	6,7	0,0

*Сума за рядками може перевищувати 100%

Соціально-демографічний портрет першокурсників

У даному розділі ми охарактеризуємо соціально-демографічний профіль студентів першого курсу. Серед опитаних студентів 1-го курсу КНУ частка дівчат складає 67,1%, а хлопців – 32,9% (див. *Рис. 7*). Середній вік опитаних першокурсників становить 17,5 років.

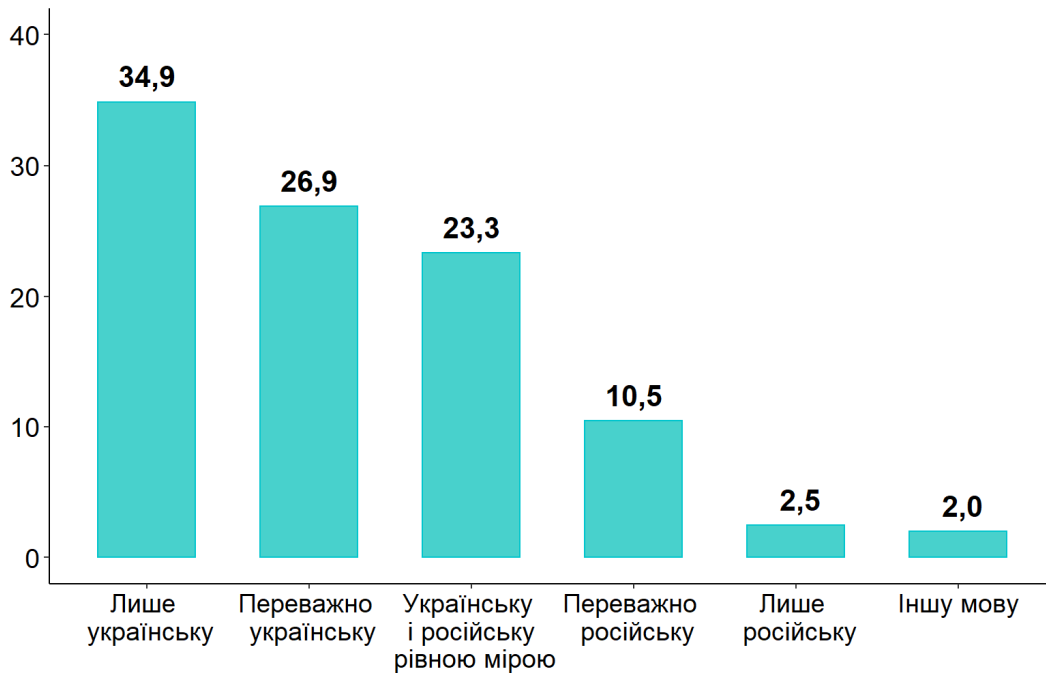
Рис. 7. Ваша стать: (%)



Якщо говорити про мову спілкування студентів першого курсу, відсоток тих, хто послуговується лише українською мовою, складає 34,9%, переважно українську використовують 26,9% респондентів. Натомість лише російською спілкуються 2,5% студентів, а переважно російською – 10,5% першокурсників. Ще 23,3% респондентів спілкуються українською та російською мовою рівною мірою (див. *Рис. 8*).

Як бачимо з *Таблиці 23*, 81% респондентів відзначили, що почали частіше використовувати українську мову у повсякденному спілкуванні після повномасштабного вторгнення. Зокрема, серед тих, хто спілкується лише українською, переважно українською і рівною мірою російською та українською мовами, відсотки тих, хто почав частіше послуговуватись українською після повномасштабного вторгнення, складають 83,9%, 89% і 83,5% відповідно. Серед тих, хто використовує переважно російську, цей відсоток помітно нижчий, однак теж суттєвий (64,6%).

Рис. 8. Яку мову Ви використовуєте у повсякденному спілкуванні? (%)



Таблиця 23. Чи стали частіше використовувати українську мову після 24.02.2022 (% за мовою повсякденного спілкування)

Яку мову Ви використовуєте у повсякденному спілкуванні?	Після початку повномасштабної агресії росії 24.02.2022 року чи стали Ви частіше використовувати українську мову у повсякденному спілкуванні чи ні?		
	Так	Ні	Важко відповісти
Лише українську	83,9	12,5	3,6
Переважно українську	89,0	5,4	5,6
Українську і російську рівною мірою	83,5	7,3	9,2
Переважно російську	64,6	20,5	14,9
Лише російську	15,0	82,2	2,9
Всього	81,0	12,2	6,8

Тепер з'ясуємо, в якій області проживали студенти першого курсу до 24 лютого 2022 року. Як можемо помітити з *Таблиці 24*, найбільше першокурсників до 24.02.2022 проживали в Києві (34,3%) та Київській області (13,8%).

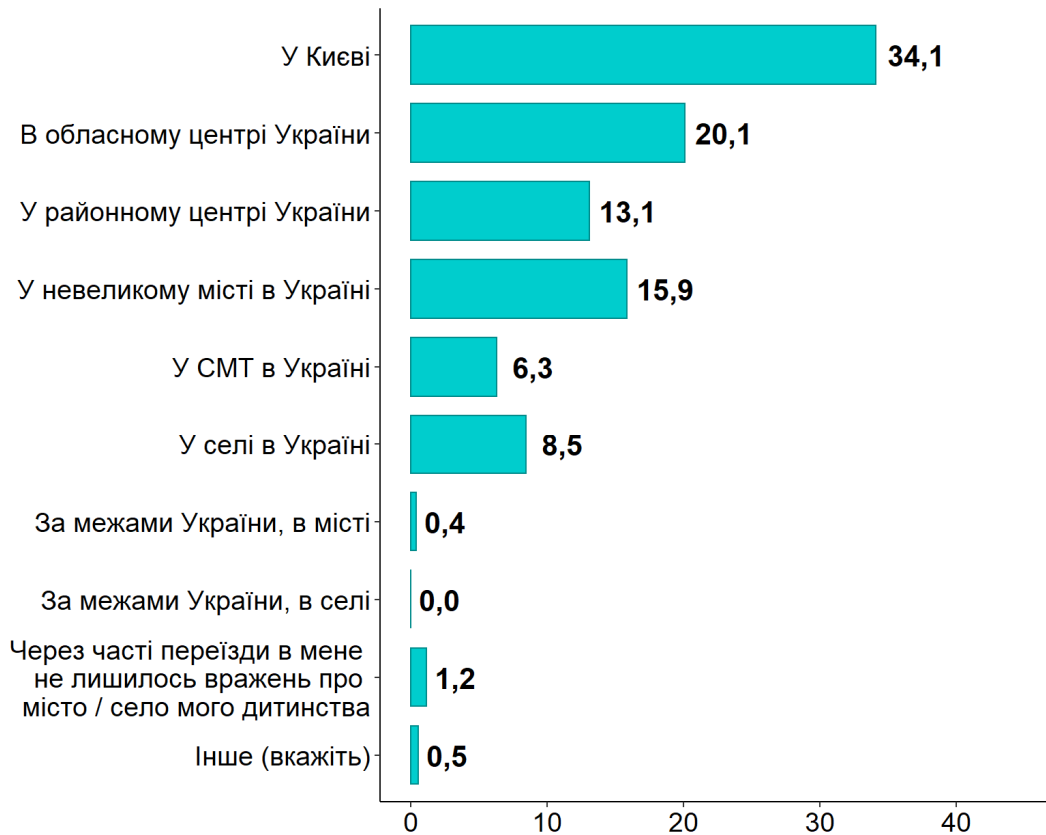
51,5% респондентів не змінювали місця проживання через війну. Кожен четвертий респондент змінив місце проживання через війну один раз, а 23,5% респондентів змінювали місце проживання декілька разів. Серед студентів, які змінили місце проживання через війну хоча б один раз, частка тих, хто повернувся до населеного пункту, де проживав до початку повномасштабної війни, складає 63,1%.

Таблиця 24. Вкажіть, де Ви, головним чином, проживали до 24 лютого 2022 року?

Область	% респондентів
АР Крим	0,0
Вінницька обл.	3,8
Волинська обл.	1,6
Дніпропетровська обл.	4,6
Донецька обл.	3,4
Житомирська обл.	3,6
Закарпатська обл.	0,5
Запорізька обл.	3,0
Івано-Франківська обл.	1,0
Київська обл.	13,8
Кіровоградська обл.	1,7
Луганська обл.	0,9
Львівська обл.	1,5
Миколаївська обл.	1,3
Одеська обл.	1,6
Полтавська обл.	3,5
Рівненська обл.	3,6
Сумська обл.	2,1
Тернопільська обл.	1,2
Харківська обл.	2,2
Херсонська обл.	1,0
Хмельницька обл.	2,4
Черкаська обл.	3,1
Чернівецька обл.	0,7
Чернігівська обл.	3,2
м. Київ	34,3
м. Севастополь	0,0
Інше (вкажіть)	0,4

Дізнаємось, в якому населеному пункті пройшла переважна частина дитинства студентів першого курсу. Як можемо бачити з Рис. 9, переважна частина дитинства трохи більше, ніж третини студентів, пройшла у м. Києві. Ще 20,1% респондентів проживали в обласному центрі України. Для 13,1% та 15,9% респондентів переважна частина дитинства пройшла у районному центрі України та невеликому місті в Україні відповідно. Студентів першого курсу, переважна частина дитинства яких пройшла за межами України, виявилось менше, ніж 0,5%.

Рис. 9. В якому населеному пункті пройшла переважна частина Вашого дитинства? (%)



З'ясуємо також, де респонденти проживають на даний момент. Як видно з Таблиці 25, 54,8% студентів живуть з батьками на території, підконтрольній Україні, 19,2% першокурсників живуть у власній квартирі на території, підконтрольній Україні, 7,6% респондентів проживають у студентському гуртожитку КНУ.

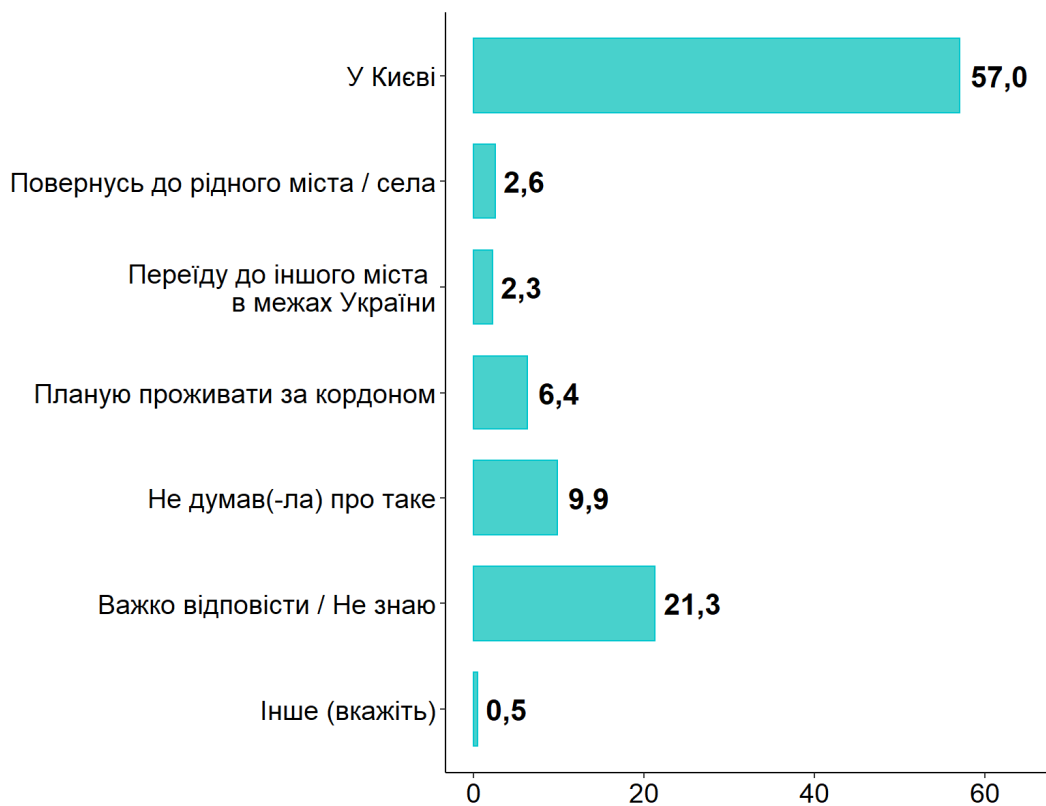
Таблиця 25. Вкажіть, будь ласка, де Ви проживаєте на даний момент? (%)

Де проживають на даний момент	% респондентів
Проживаю у студентському гуртожитку КНУ	7,6
Живу разом з батьками на території, підконтрольній Україні	54,8
Живу у родичів / знайомих на території, підконтрольній Україні	3,6
Винаймаю житло на території, підконтрольній Україні	5,0
Живу у власній квартирі на території, підконтрольній Україні	19,2
Проживаю у таборі для переселенців на території, підконтрольній Україні	0,0
Проживаю за кордоном у родичів / знайомих	3,2
Винаймаю житло за кордоном	4,1
Проживаю у гуртожитку за кордоном	1,0

Де проживають на даний момент	% респондентів
Мешкаю у таборі для переселенців за кордоном	0,7
Проживаю на тимчасово окупованій території	0,1
Інше (вказіть)	0,7

Визначимо також, де студенти планують проживати після закінчення навчання в університеті. З нашого дослідження можна зробити висновок, що 57% респондентів хотіли б жити у Києві. 21,3% студентів не визначилися із відповіддю, ще 9,9% респондентів про це не задумувались (див. *Рис. 10*).

Рис. 10. Де Ви плануєте жити після закінчення університету? (%)



Охарактеризуємо матеріальний стан батьківської родини студентів першого курсу та джерела їхніх доходів. Як видно з *Рис. 11*, 28,1% першокурсників погодилися з твердженням «коштів вистачає на все необхідне, робимо заощадження». Разом з тим, 27,4% студентів вказали, що «коштів вистачає на одяг і продукти харчування, однак купівля речей довготривалого використання викликає складнощі». Ще 20,5% респондентів зазначили, що «коштів вистачає на все необхідне, але їм не до заощаджень».

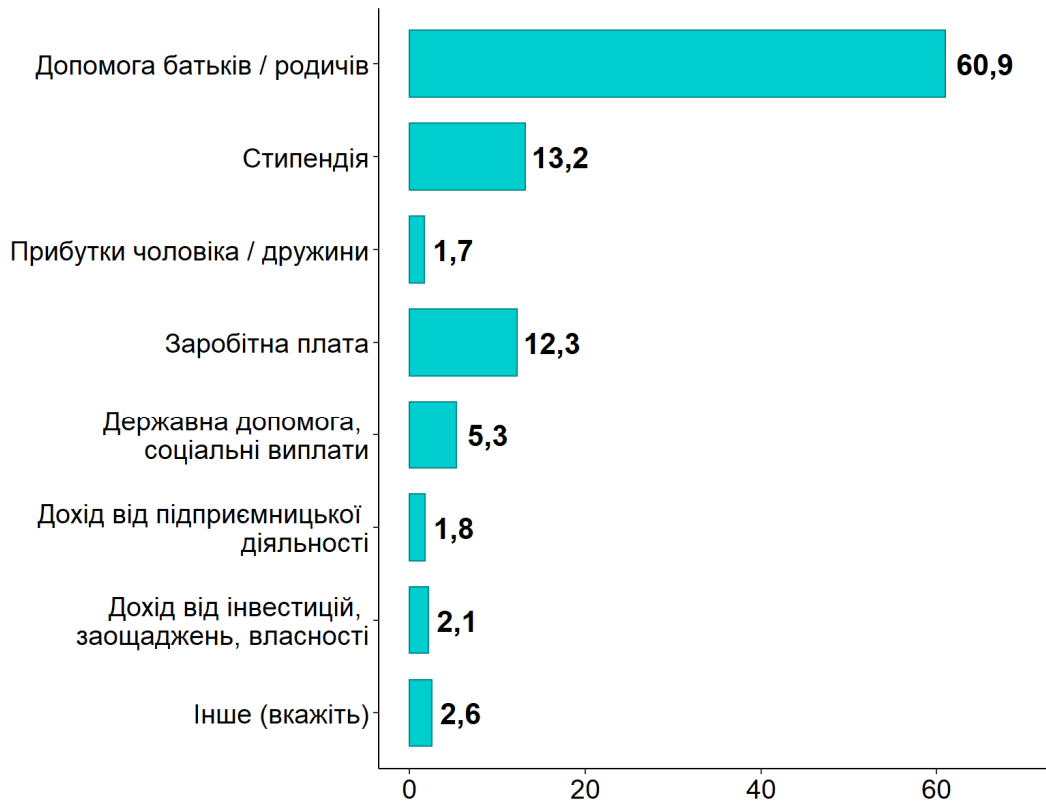
Крім того, сумарно 57,1% студентів відзначили, що матеріальний стан їхньої батьківської родини погіршився, порівняно з минулим роком. Ще 23% першокурсників вказали, що матеріальне становище батьківської родини залишилось на тому ж рівні.

Рис. 11. Оцініть, будь ласка, матеріальний стан Вашої батьківської родини загалом за останні декілька місяців: (%)



З Рис. 12 видно, що основним джерелом доходу для переважної більшості (а саме для 60,9%) студентів першого курсу є допомога батьків або родичів. Для 13,2% респондентів основним джерелом доходу виступає стипендія, а для 12,3% – заробітна плата. Також можемо помітити, що для 5,3% респондентів основним джерелом доходу виступає державна допомога й соціальні виплати.

Рис. 12. Зазначте, будь ласка, основне джерело Вашого доходу: (%)



Нарешті, охарактеризуємо рівень освіти батьків студентів першого курсу. Як бачимо з Таблиці 26, батьки більшості першокурсників мають вищу освіту. У 60,7% першокурсників батько має вищу освіту, а в 72,1% респондентів вищу освіту має мати. Ще у 19,5% респондентів батько має неповну вищу освіту. А в 13,9% студентів мати має неповну вищу освіту.

Таблиця 26. Який найвищий рівень освіти отримали Ваші батьки? (%)

Рівень освіти	Батько	Мати
Неповну середню освіту	1,9	0,7
Повну середню освіту	5,9	4,9
Неповну вищу освіту (молодший спеціаліст – диплом технікуму, училища, коледжу)	19,5	13,9
Вищу освіту (освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр, спеціаліст, магістр)	60,7	72,1
Має науковий ступінь	4,8	5,1
Важко сказати / Не маю	7,2	3,3